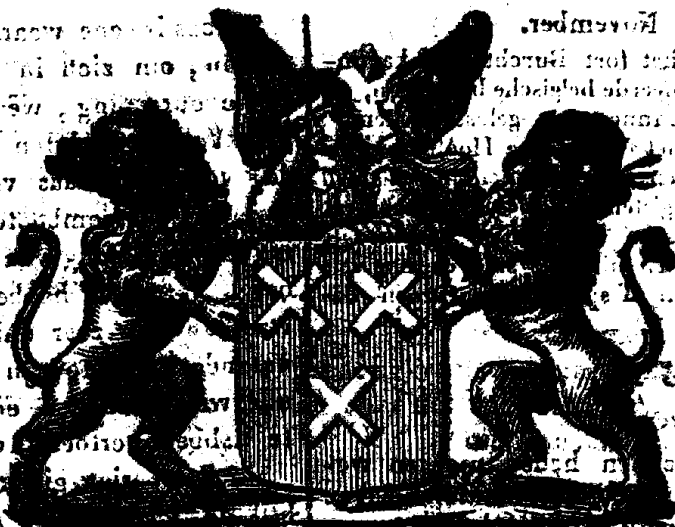


BREDASCHIE

Staat-, Letterkundig

Nieuws-

Donderdag den



COERANT

en Wetenschappelijk

Blad.

22 November.

DE FRANSCHEN TE BRASCART

Breda 21 November.

Onder onze voorouders was lang een heilich gevoel, hetwelk ten tijde had: de *Fransche Tyranny*. De gruwelen, door de Fransche soldaten in den jare 1672 te Bodegraven en Zwammerdam gepleegd, werden in al hare ijdelheid daarin beschreven. Het is een plaetje verzinkt in de gruwelen, en in de toornen van de menschen. Het geheugen is gemiddeld, om te onthouden. In later tijd, bij toenemende beschaving, heeft men, uit eerbied voor de menschelijkheid, aan die ijdelheden nauwelijks geloof willen slaan, tot dat nu, op dezen 21 November, 19 jaren geleden, het moorddooneel van *Wardon*, geloofwaardigheid heeft gegeven, aan de verhalen uit de *Fransche Tyranny*. Waartoe deze herinneringen, vraagt men wellicht. Had *VOLTAIRE* ongelijk, toen hij zijne verontwaardiging te kennen gaf, dat hij het bedoelde boekje hier te lande op de scholen had aangetroffen. Is het geoorloofd den haak op te waken en levendig te houden tegen een gehele natie? -- In het afgetrockene beschouwd, neen. Maar wanneer de vogelaar fluit, om den vogel in het net te lokken, kan men niet te veel gerucht maken, als men het argeloze dier reddend wil. *Frankrijk* is die vogelaar, *Nederland* is die verbedde proef. Men bestudeer de geschiedenis van ons Vaderland, en vooral die van het Nederlandsche volk, en men zal de Sitten-zangen leeren kennen, welke ons altijd uit *Frankrijk* zijn toegezongen. De Fransche natie met hare taal, met hare letterkunde, met hare zeden, met hare filosofie, met hare revolutie -- de Fransche natie is de natuurlijke vijand van de zelfstandigheid des Nederlandschen volks. En het zoude niet geoorloofd zijn alles aan te wenden, wat ons van haar kan verwijderen; het zoude niet geoorloofd zijn, tegen alle de zinsbegoochelingen, waardoor wij zoo ligt ons laten verblinden, de tooneelen over te stellen, waaraan die natie zich van een ongunstige zijde heeft doen kennen; te betoonen, hoe hare fijne beschaving, noch het bloedbad van den Bartholomeus nacht, noch de Dragonades van *Lodewijk XIV*, noch de gruwelen der Revolutie verhinderd hebben; hoe eenmaal, nog bij de geheugenis van de onderen onder ons, op de belofte betuigingen en aanbiddingen van Broederschap en Vrijheid de opbeschoftste afpersingen en knevelarijen gevoegd zijn; hoe de zoo hooggeroemde edelmoedigheid van den Franschen krijgsman, zich in de soldaten van *Moulin* zoowel, als in die van den Maarschalk van *Luxemburg* heeft verloochend. Neen, zelve te waken en anderen te waarschuwen, onophoudelijk te waarschuwen, tegen het indringen van al wat fransk is, noemen wij Christenplicht en Burgerplicht; Burgerplicht, omdat *Frankrijk* reeds sedert derde halve eeuw, zich als het toppunt harer wenschen, als het hoofddoel harer staatkunde gesteld heeft, de bemagtiging van Nederland. Eerst dan hoopt zij heerschappij te kunnen voeren in Europa. Daarom bragt *Lodewijk XIV* de Republiek op den rand des afgronds; daarom overweldigde *Lodewijk XV* de bolwerken van dezen staat; daarom boden de moordenaars van *Lodewijk XVI* ons de hand van broederschap; daarom eindelijk staan thans de Fransche krijgshelden tot op weinige uren afstands van onze vesting. Daarom, ja, en niet om de sleutels van het kasteel van Antwerpen aan *Leopold* ter hand te stellen. -- Het geldt niet meer de zaak van schikking, noch van belangen, -- heeft de minister onzes konings gezegd, -- wat men van ons wil, weten wij niet; het geldt bedreiging, onrecht, geweld. Daar staan zij, dan aan onze grenzen de nakomelingen der strijders bij *Senef* en *Malplaquet*, bij *Fontenoy* en *Rocoux*, bij *Jemapes* en *Fleurus*; daar staan zij met dezelfde bedoelingen, als hunne voorgangers. En, o, mogen zij er even dappere verdedigers vinden! Er zijn in den laatsten tijd vele schoone dingen over onze natie gezegd. Wij verhoovardigen ons op de lofzettingen, die ons van alle zijden worden toegeswaaid; maar nu is de tijd der beproeving gekomen. Geheel *Europa* houdt de oogen op ons gericht, en spot en smaad zullen ons allerwege worden toegeworpen, zoo de heerlijke verwachtingen, welke wij van ons hebben doen koesteren, bevonden worden een ijdele pralet te zijn. Ieder Nederlander doordringt

zich de dapperheid van de verplichtingen, welke in dit bagchelijk tijde gewicht hem zijn aangelegd. Moge de geest van *Willem III*, die ook altijd tegen de overmagt streed, rusten op den Opperbevelhebber van ons leger! Mogen de bevelhebbers onzer zeemagt beziel worden door het voorbeeld van hem.

Tot den jaer 1794 geboorte koningrijken.

Tot grietwerf toe de trotse vlag deed strijken.

En moget Gids tegen elke poging voor de onafhankelijkheid van *Nederland* heerlijk bekroonen!

LATERE BERIGTEN DER COURANT

van Woensdag den 21 November.

betreffende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwstijdingen, benevens de *Fransche* Beursprijzen van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten November.

In de bijeenkomst der afgevaardigden van gisteren is het ontwerp adres in antwoord op de koninklijke aanspraak, door den rapporteur des commissie, den heer *Du Mortier*, voorgelezen. In hetzelfde merkt men op de volgende minuscule, welke betrekking de tusschenkomst der beide mogendheden van de uitvoering der 24 artikelen: "U. M. zal zorg hebben gedragen, dat dit begin van uitvoering voor België niet verderfelijk worde. Zij zal zich evenzeer hebben verzekerd, dat het overgeven van Venloo en de verdeling van Limburg en Luxemburg niet plaats hebben voor de toetreding tot het traktaat. In dit geval zal de natie met erkentelijkheid de vruchten van de staatkunde des gouvernements aannemen. Had het te gemaakte plaats, dan zou het minste de zijden der kamer hebben misleid, als welke nu moeten protesteren, tegen de voorafgaande onttrouwing van Limburg en Luxemburg."

In de harde toon, welke geplaatst aan de vroege tusschenkomst te dalden, zal ons ieders en schied lezen, hoe vreesachtig ons dezelfde dapperheid aan den dag te leggen, gevoelen, dat gehoorzaamheid deszelfs eerste plicht is. Verre van zich ter neder te laten slaan, zal hetzelve zijnen moed versterken, en wanneer in den loop der gebeurtenissen, die worden voorbereid, de vijand de geringste vijandelijke daad tegen ons durfde bedrijven, zou het aan Europa toonen, wat vaderlandsliefde vermogt. -- De in dit ontwerp bepaald uitgedrukte wensch, dat men Venloo niet onttrouwe, dan na het aannemen der 24 artikelen door Holland, doen vermoeden, dat de discussie deswegens, bij de openbare beeraadslagingen op heden, zeer levendig zal zijn, dewijl het bestuurs zich tot de onttrouwing, in deszelfs antwoord op de sommatie van Engeland en Frankrijk, verbonden heeft. -- De senaat heeft zijne beeraadslagingen over het adres ten einde gebragt. Daarin wordt, met betrekking tot hetzelfde punt, afkeurend wensch te kennen gegeven, dat de koning nimmer be-willigen zou in iets, dat met het belang of de eer van België streeft. -- Hetzelve zal morgen den koning worden voorgelezen.

Het hoofdkwartier van het fransk leger zal, gelijk reeds gezegd is, te Merxem gevestigd worden. Het groot artillerie park wordt te Wilrijk verwacht. De hertogen van *Orleans* en *Nemours* zijn aan het hoofd van twee regimenten cavallerie door Berchem gegaan, naar Merxem zich begevende. De weg aan die zijde is met troepen en artillerie-materieel als bedekt.

Door Mechelen moeten van den 18den tot den 24sten trekken, 28,427 man en 8,236 paarden; door Boom 14,562 man en 4,277 paarden, te zamen 42,872 man en 12,513 paarden.

Eergisteren zijn door Gent de 8de en 19de regimenten fransk troepen, te zamen ongeveer 6000 man sterk, aangekomen en gisteren van daar naar St. Nicolaas vertrokken. Men had opgemerkt, dat deze generaals deze keer niet, gelijk den vorigen dag, de Franschen te gemoet gegaan waren. Nog zijn eergisteren door Gent gepasseerd een talrijk kon-vooi kaissons alle met grijze paarden bespannen en twee batterijen artillerie. Voorts zijn nog dien dag 19 vaartuigen met kruid en ander materieel geladen door de stad gevaren, van Douai naar Boom bestemd.

Volgens den *Gourrier* en andere bladen zouden de eerste werken tegen de Antwerpsche citadel, eerst over acht of tien dagen kunnen begooten worden. De maarschalk *Gerard* had verklaard, dat hij geene proclamatie aan zijn leger zou uitvaardigen, voor dat hetzelve geheel voor de citadel vereenigd was en hij zijne laatste instructien uit Parijs had bekomen.

De generaal *Eopin* is van een togt, dien hij door de Vlaanderen gemaakt had, alhier teruggekomen.

In de Arlonsche courant van den 17den dezer wordt gezegd, dat er van Luxemburg een estafette met depeches was aangekomen, welke betrekking hadden op de loslating van den heer *Pescatore*. De Duitsche bondsvergadering zou van het Belgisch bestuur voortduren, dat de heer *Pescatore* binnen acht dagen tijds in vrijheid werd gesteld, hetovende, dat de heer *Thorn* daarna insgelijks zou worden losgelaten. Het *Mémorial* bevestigt nagenoeg dit berigt der Arlonsche courant, daarbij voegende, dat de kolonel *Prisse* naar Arlon was vertrokken, om de uitvalsing te bewerkstelligen.

ANTWERPEN, den 19den November.

Dezen morgen heeft men aan de zijde van het fort Burcht 2 a 3 kanonschoten gehoord, welke door de aldaar gestationeerde belgische brigantijn, op het gezigt der eerste fransche troepen en ter hunningen, gelost werden.

De *Phare* vermeldt, dat de inwoners van het Vlaamsche Hoofd door de Hollanders zijn aanbevolen, hunne personen en eigendommen in veiligheid te brengen; de vrouwen en kinderen waren gisteren alhier aangekomen.

— Het aantal uit de onderscheiden belgische steden hier aangebrachte brandspuiten bedraagt 43, bij welke men er 15 uit deze stad en nog vele van particulieren moet voegen; 400 werklieden of spuitgasten worden dagelijks in de bediening derzelver geoefend.

FRANKRIJK.

PARIS, den 18den November.

De Russische en Engelsche gezanten hebben heden morgen weder eene conferentie met den minister van buitenlandsche zaken gehad; die hen, zoo men zegt, een gedeelte der aanspraak, waarmede de koning de wetgevende kamers zal openen, tot de buitenlandsche aangelegenheden betrekkelijk, heeft medegedeeld. De heer *Pozzo di Borgo* moet onderscheiden bedenkingen daartegen hebben ingebracht, die waarschijnlijk bij eene nadere herziening in overweging zullen worden genomen.

Het artikel gisteren in het *Journal des Débats* geplaatst, moet niet geheel de goedkeuring van het bestuur hebben weggedragen. De heer *de Broglie* heeft den hoofd-redacteur, den heer *Bertin de Vaux*, deswegens onderhouden en zijn ongenoegen te kennen gegeven, dat men de houding der Noordsche mogendheden, te zeer naar waarheid geschetst en het verdichtsel eener voortdurende overeenstemming tusschen de leden der conferentie, geheel uit het oog had verloren.

— Volgens bijzondere berigten van Londen ontvangen, zoude de heer *de Talleyrand* ook nog in de laatste dagen eenige conferenties met de pruische en nederlandsche gezanten hebben gehad. Men vermoedt daaruit dat nog niet alle hoop op schikking verloren wordt gegeven.

— De minister van finantien, de heer *Humann* is te Schelestadt, nagenoeg met algemeene stemmen tot afgevaardigde herkozen. De heer *Guizot* heeft insgelijks te Lisieux eene groote meerderheid in zijn voordeel vereenigd gevonden. Ter vervanging van den marschalk *Gerard* hebben de kiezers van Senlis den heer *Lemaire*, tot hunnen vertegenwoordiger benoemd. De oppositie-bladen kunnen haren spijt, van dezen ongunstigen uitslag der laatste verkiezingen met moeite verbergen; zij geven thans voor, dat het nog nimmer is gebeurd, dat een afgevaardigde, in het ministerie geroepen zijnde, niet weder is ingekozen.

— De kwestie van het presidentschap der kamer van gedeputeerden, houdt ook de dagbladen op den duur bezig. Die, welke de zijde van het ministerie houden, trachten niet alleen den heer *Dupin* aan te prijzen, maar ook den heer *Laffitte* in de algemeene achting te doen dalen. De vrij ongunstige omstandigheden, waarin hij zich bevindt, geven daartoe overvloedig gelegenheid.

— Ofschoon de hoofdstad tot heden toe een zeer rustig aanzien heeft, schijnt het bestuur echter voor eenige wanorde bij de opening der kamers bevreesd te zijn; immers alle mogelijke voorzorgen worden genomen, om bij de geringste beweging eene geduchte magt op de been te hebben. Alle de troepen, in de omstreken garnizoen houdende, zijn heden binnen de stad vereenigd. De nationale garde der omliggende gemeenten heeft bevel gekregen, om zich morgen volkomen gereed te houden. Sedert twee dagen eindelijk is reeds van elk legioen der Parijsche nationale garde een baillon in de wapenen, en zijn de overigen insgelijks verzocht, zich morgen, op het eerste teken, naar hunne verzamelaarsplaatsen te begeben. De politie heeft daarenboven een aantal personen in hechtenis genomen, en bij andere huiszoeking gedaan.

— Het gouvernement heeft heden het officieel berigt ontvangen, dat de hertogin *van Berry* den 15den dezer, des avonds ten zeven uren te Blaye is aangekomen. De heeren *Berryer* en *Chateaubriand* bevinden zich reeds alhier. Behalven onderscheiden minder bekende personen, hebben ook de heeren *Hyde de Neuville* en *Pardessus* de hertogin verzocht, haar als raadslieden te mogen dienen; de koningsgezinde dagbladen deelen meest alle deze brieven mede en geven hoog op van de achting, die eene dergelijke opoffering verdient.

— De heer *Zea Bermudez*, wiens benoeming tot eersten minister nog niet schijnt ingetrokken, is gisteren alhier aangekomen, en begeeft zich eerstdaags naar Madrid.

(Heden, uithoofde van den zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten November.

Door Z. M. zijn tot kapiteins benoemd:

bij de tweede afdeeling infanterie, de eerste luitenant A. van der Beek, van de 14 afdeeling infanterie;

bij de vijfde afdeeling infanterie, de eerste luitenant-adjudant J. H. Salomon, van de 12de afdeeling, en de eerste luitenant W. A. Holl, van de 10de afdeeling infanterie.

Nog is tot kapitein, onder genot van het non-activiteits-traktement, aan dien rang verbonden, benoemd, de eerste luitenant-adjudant A. I. van Hoey Schilthouwer.

— Aan de verlofangers der onderscheiden afdeelingen van de armee te velde is last gegeven, om onverwijld naar hunne korpsen terug te keeren.

Tevens is eene waarschuwing aan de jagerkorpsen der Hoogeschool gedaan, om zich in gereedheid te houden, ten einde zich op de eerste oproeping, wederom bij het leger te kunnen vervoegen.

— Volgens berigten uit Brielle van eergisteren, had zich den vorigen dag voor de Maas vertoond drie groote oorlogschepen, met twee gewapende stoombooten. Van den Helder wordt gemeld, dat zich in den namiddag van den 18den dezer, op de hoogte van Calands-oog, vertoond hebben zes, vermoedelijk Engelsche, oorlogschepen, waarvan drie zeer duidelijk te onderscheiden waren, en die men veronderstelde te zijn een linesschip en vijf kleinere oorlogschepen; alle welke schepen echter, na slechts korten tijd onder den wal te hebben vertoefd, weder zee gekozen hebben.

— Het berigt gisteren door ons medegedeeld van het gevecht der brik *de Vliegende Visch* met eene fransche korvet nabij Goedereede, kwam ons van eene zijde, welke geen twijfel aangaande deszelfs echtheid bij ons overliet. Dewijl intusschen daarvan in de heden morgen bij ons uit Holland ontvangen berigten, zoo als wij stellig verwacht hadden, geen gewag gemaakt wordt, blijven wij voor de bevestiging van het gebeurde nadere en officiele berigten inwachten.

— Naar wij vernemen heeft H. K. K. H. mevrouwe de Prinses van Oranje naar de vloot op de Schelde eene hoeveelheid pluksel gezonden, door Hoogstdezelve en de jonge Prinses vervaardigd, met eenen begeleidenden brief uit Hoogstderzelver naam geschreven, en de aanmaning behelzende, om de gewonden, die er in den te verwachten strijd mogten komen en vervoerbaar zijn, naar het hospitaal onder de zorg Hr. K. K. H. te 's Hage op te zenden.

De gewichtige positie van het fort Bath is en wordt nog dagelijks versterkt, onder anderen met een tiental kanonneerbooten, uit Holland gekomen. Het linesschip *de Zeeuw* zal ook nog vooreerst die standplaats behouden en niet, zoo als eerst bepaald was, voor Terneusen post vatten. — Tot eergisteren voeren de koopvaarders op de Schelde ongehinderd van en naar Antwerpen.

— Uit eenige door de reserve-divisie bezet wordende kantonementen, wordt ons gemeld, dat er de verjaardag onzer geliefde koningin op de meest plegtige wijze is gevierd geworden. De bij die gelegenheid gehouden oefeningen, hebben weder de blijken gedragen, zoo van de geoefendheid als van het goed voorkomen der troepen, welke daarvoor dan ook de tevredenheid hunner aanwezende chefs hebben weggedragen, niet minder dan voor den goeden geest en de eensgezindheid, welke er steeds onder deze wakkere verdedigers van ons dierbaar vaderland blijven heerschen.

Bij gelegenheid van den heugelijken dag zijn er te Veghel, door de zorg van den wel-eerwaarden heer *van den Heuvel*, aan de armen dier gemeente eenige levensmiddelen en andere behoeften uitgereikt, tot welk menschlievend einde de kosten door Z. Exc. den luitenant generaal *Cort Heiligers* waren verstrekt.

— Uit Grave wordt ons verzocht te melden, dat ook aldaar de verjaardag onzer geliefde Koningin met veel luister is gevierd geworden. Op de groote parade, welke op het exercitie-veld buiten de stad werd gehouden, had de plegtige uitreiking van het metaalen Erekruis aan de regthebbenden plaats. Na de voorlezing der dagorder van den heer directeur-generaal van oorlog deed de opperbevelhebber der vesting, de heer generaal-majoor *de Man*, eene korte, treffende aanspraak, welke, even als de dagorder, met de meeste geestdrift werd ontvangen. Des namiddags was er bij den opperbevelhebber een prachtig diner, waarop onderscheiden dronken, zoo aan het welzijn van het Vorstelijk huis als aan dat des Vaderlands, werden gewijd.

— Gisteren morgen is uit Utrecht, waar dezelve in subsistentie zijn geweest, wederom een aanzienlijk deel schutters, bestemd voor de mobiele zuid-hollandsche schutterij uitgetrokken.

— Volgens bijzondere berigten van den brusselschen *Mémorial*, is de brigade fransche troepen van den generaal *Sebastiani*, bestaande uit het 1e regiment huzaren en twee regimenten infanterie, die laatstleden zondag in de omstreken van St. Nicolaas gekomen zijn, bestemd, om zich te richten op het door onze troepen bezette fort Liefkenshoek. Voorts hadden onze troepen aan de zijde van Hulst, het Sas-van-Gend en den Kapitalen Dam eene rugwaartsche beweging gemaakt en de zee-inundatie vermeerderd.

Van de grenzen aan deze zijde heeft men berigt, dat de Franschen hunne voorposten tot Brascaet uitgezet hebben.

— Volgens het brusselsch dagblad *l'Union* heeft de komst der Franschen in de Belgische hoofdstad geen de minste geestdrift verwekt; de berigten van de zuidelijke grenzen en van de andere plaatsen, welke dezelve waren doorgetrokken, luiden even zoo. Bij vele Belgen was de smartelijke indruk blijkbaar, ofschoon men, die voor het oog zocht te verbergen. Het Antwerpsch Handelsblad zegt, dat de komst der troepen, die in plaats van de Belgen komen vechten, evenmin geestdrift als gemor had verwekt. Hetzelfde kan geen beter denkbeeld er van geven, dan met te zeggen, dat men ze met eene koele beleefdheid ontving.

Hetzelde blad zegt voorts: Onze stad heeft, zooals men zich gemakkelijk kan voorstellen, het treurigst voorkomen. De straat-ruimte onder de huizen is, gelijk wij voorzien hadden, sedert een paar dagen sterk toegenomen. De overigheid der vijen in- en uitgang voor het vervolg niet onbepaald wissende toezeggen, zoo als wij geheel verlaten en eenzaam zijn, zoodra men de eerste belegeringswerken zie beginnen. Tot heden (maandag) is nog geen enkel fransch soldaat in de stad gekomen.

Het dagblad der provincie, Luik, vermeldt, dat er binnen weinig dagen 15 à 20,000 man pruisische troepen te Keulen ge- wacht werden.

GRAVENHAGE, den 20sten November.

De eerste kamer der Staten-Generaal heeft zich gisteren een- zigtig bezig gehouden met de ontwerpen van wetten omtrent de buitengewone staatsbehoefte van het volgend jaar. Morgen of overmorgen zal dezelve daaromtrent afstemmingen. Men twijfelt een derzelver aanneming niet slechts van den 17den dezer tot oproeping van den tweeden en derden der schutterij, dient dat onder den tweeden, van der schutters behoren de schutters van 25 tot 35 jaar, welke geburd zijn doch met niet zeer talrijke huisgezinnen, zijn belast, en door hunnen stand, bedijf en verdere omstandigheden, kunnen verleid worden, meer dan an- deren, voor kleine huisselijke en burgerlijke betrekkingen, bijz. te kunnen worden gemist, terwijl de derde, van uit alle andere voor de dienst bestemde leden der rustende schutterij, is zamengesteld. Na dezen volgt de landstorm, wiens oproeping, naar de bestaande wet, moet vergezeld gaan met van de Staten-Ge- neraal te openen openingen en verder te bepalen maatregelen.

In den landstorm vallen alle ingezetenen des rijk in staat de wa- penen te dragen. Men verzekert thans stellig, dat aan de Staten-Generaal eene voordragt tot oproeping van den landstorm zoude worden gedaan, die weder in drie klassen zoude worden verdeeld. In hoeverre daarvan een gedeelte gemobiliseerd zal worden, staat te bezien.

Gisteren en heden morgen heeft men hier in de omstreken en ook op het naburig Scheveningen zwaar hooren schieten. Volgens sommigen zijn het vreesde oorlogsvaartuigen geweest, die koopvaar- dijschepen nazetteden, doch naar de berichten van anderen, zoude die schepen van den kant onzer steekten zijn beschoten.

Men verwacht van de regering de antwoorden op de bedenkingen tegen onderscheidene ontwerpen geopperd. In de afdeelingen is het onderzoek geëindigd over de ontwerpen van wet op de brand- stoffen; het personeel en de welken, doch ook veel de tien eer- ste titels betreffende de bevestigingen over de gewone staatsbegroo- ting voor 1873 ziet men eerstdaags te gemoet.

Blijkt de processen-verbaal der afdeelingen van de tweede ka- mer over de afzonderlijke voordragt van wet op het gemeentel, werd het bedrag van dien accijns door allen te hoog geacht en veel ver- mindering vatbaar, wanneer dezelve de raming nog zou opbre- gen. Men meende dat het aannemelijker was, zich zoo na moge- lijk aan de vorige daaromtrent bestaande wet te houden, dat de bepalingen der voordragt nog steeds tot willekeurige uit- leggingen aanleiding konden geven; dat de beperking der op den rijk accijns te betalen gemeente-opcenten tot 50, aankondig geven konde tot eene groote verwarring in de plaatselijke begrotingen, waarop nu reeds door de tijdsomstandigheden aanmerkelijke te korten konden ontstaan; dat men te goeder trouw niet wist, waardoor de groote steegen in dit gemis konden voorzien, meenende men, dat het voldoende ware, de bepalingen van het bedrag der opcenten aan den koning over te laten, en vindende men hierin genoeg- zaam vertrouwen, dat die opcenten niet te bovenmatig opgevoerd zouden worden. Men zoude verlangen de geheele afschaffing van de opcenten op den accijns voor het rijk en het syndicaat, en de bepaling, dat dezelve ten platten lande, ter voorkoming van fraude, op een gelijk bedrag geheven zouden worden. De amendementen kon- den door geene der leden worden aangenomen. In de grensdistricten konde deze nogtans noodzakelijk zijn en om alle verkeerde toepas- sing deswege te verhooeden, waardoor de accijns, even als in vroeger tijd, minder doelmatig zoude kunnen worden, oordeelde men, dat er wettelijke bepalingen dienaangaande moeten worden aangenomen. De bijzondere bepalingen der wet hebben tot veel- soortige opmerkingen en bedenkingen der leden geleid. Men kan voorzien, dat de voordragt, in dien geest veranderd, groote wijzi- gingen zal ondergaan. Of echter de antwoorden der regering op die bedenkingen spoedig ingewacht kunnen worden, betwijfelt men. Men verwacht veel, dat vooral de ontwerpen van wetten om- trent de begroting van gewone staatskosten, der middelen om die te bestrijden, alomde de ontwerpen van de grondbelasting en tot aankoop en aflossing van schuld, binnen kort zullen worden afgehandeld.

FRANKRIJK, den 18den November.

De gedeputeerden der linkerzijde, vroeger onder den naam, van vereenigde linkerzijde bekend, hebben zich gisteren op nieuw, ten getale van 75, in de straat St. Augustin vereenigd. Het onderwerp hunner eerste beradening was de benoeming van eenen voorzit- ter, tot welks waardigheid de heer de Salverte, na eenige af- gemeten stemmen is verkozen. Vervolgens heeft men over de aan- staande keuze van eenen president der kamer geraadpleegd. Een der aanwezigen heeft bij die gelegenheid betoogd, dat deze keuze bij den aanvang der tegenwoordige zitting veel minder gewichtig is, dan het vorige jaar. De heer Parier had toen zeer beslissend den heer Gode de l'An als den kandidaat van het ministerie voorge- dragen, en de meerderheid der kamer zag zich dus dadelijk ge- noodzaakt, om deze aanbeveling gehoor te geven, of den onlangs benoemde voorzitter van den raad voor het hoofd te stooten. Met den heer Dupin, op wien waarschijnlijk de keuze der ministeriële zich dit jaar zal vereenigen, is dit het geval niet, wijl hij niet de kandidaat van het ministerie kan genoemd worden; zijne standvas- tige weigering, om zelf in het bestuur te treden, is een voldoende bewijs dat hij zijn onafhankelijkheid geheel wil bewaren, en kan zijne beoefening dus nimmer als eene nederlaag voor de oppositie beschouwd worden. Na deze aanmerking, die algemeen bijval vond, besloot men bij acclamatie alle de stemmen op den heer Lafitte over te brengen. Tot kandidaten voor het vicepresidentschap de heer Dupont de l'Eure, Salverte, Odilon Barrot en de Tracy; doch werd tevens eene commissie benoemd, om ten aanzien van deze zich met andere gedeelten der kamer te verstaan, en des- noods die keuze, immers voor een gedeelte, te wijzigen. Eindelijk is de vergadering tot dinsdag aanstaande, geadjuncteerd, met be- speling nogtans, dat dezelve voortaan op geene gazette tijden ge- ode hij aankomen, maar naar omstandigheden door den president of door de secretarissen zoude bevestigd worden. (Constitutionnel.)

De heer Aubry de Puymaigre heeft zich van het vonnis der regbank van eersten aanleg, hetwelk hem wegens het oprigten en openen van loterij in eene boete verwezen had, in hooger beroep voorzien. Het hof van appel heeft gisteren daarover uit- spraak gedaan, en het eerste vonnis bevestigd, doch tevens uit hoofde van verzachtende omstandigheden de boete van drie duizend op duizend franken verminderd.

DUITSCHLAND.

PRANKRIJK, den 18den November.

Den 14de en 15de dezer hebben te Hanau eenige ongerageldhe- den plaats gehad: de menigte heeft onder anderen zich voor het posthuis verzameld, en het doorzoeken der wagens door de tolbe- ambten getracht te verhinderen. De burgergarde is echter in tijds tusschen beide gekomen en heeft de rustverstoorders met geweld uiteen gedreven. Den volgenden dag is bij proclamatie verboden, dat zich meer dan vier personen op straat zouden vereenigen.

Te Spiers en Neustadt zijn voor eenige dagen nog onderschei- den personen, en onder deze de uitgever van het dagblad van Spiers, in hechtenis genomen, waarschijnlijk als betrokken zijnde in het regterlijk onderzoek dat tegen Werth, Sieberpfeiffer en an- deren wordt gevoerd.

Uit Munster schrijft men onder dagteekening van den 15den dezer de volgende bijzonderheden omtrent het Pruisisch legerkorps, dat zich naar de Belgische grenzen zoude begeven. Onder het opperbevel van den generaal der infanterie, v. Muffling zullen zich ongeveer 20 duizend man linietroepen in en om Crefeld ver- eenigen. Daartoe behoren het 15de en 15de regiment onder den generaal-majoor, v. Schmalensee, het 16de en 17de, onder den generaal, v. Meyrich, het 33ste en 36ste reserve-regiment, met een bataillon van het 119de, en eene afdeeling scherpshutters, onder den generaal, v. Schütz, en eindelijk eene divisie cavallerie, uit twee regimenten huzaren, en twee andere huzaren bestaande, onder het bevel van prins Frederik van Pruisen. Op den 25ste dezer maand zal de generaal v. Muffling dit geheele korps in de omstreken van Crefeld in oogenfchouw nemen, en zal hetzelfde vervolgens zich als observatiekorps langs de Maas verdeelen.

Uit Zwitserland verneemt men, dat de groote raad van het kanton Bern tegen den 15den dezer maand is bijeen geroepen, en dat men met gespannen verwachting de belangrijke beradela- gingen in deze vergadering te gemoet ziet. Het meerderheid der ingezetenen keertens de hoop, dat men van de regering omtrent de zoogenaamde namenzwering volledige inlichtingen zal vragen, en dat het dan zal blijken, met hoe veel gestrengheid en partij- haat, de gavanende bewindlieden zijn behandeld. Men wenscht dit te meer, omdat het geregtelijk onderzoek nog immer op eene onbefoortelijke wijze wordt voortgezet. Nog onlangs werd de regter, die met dit onderzoek is belast, van regeringswege aangeschreven, dat hij in het geheim twee getuigen, die door een der beklaagden,

den heer *Muratt* waren gewraakt, zoude verhooren. Het schijnt overigens, dat het grootste bezwaar tegen de commissie van zeven ingebragt, in eene correspondentie bestaat, welke eenige leden derzelve met den inspectant van het leighuis te Neuenburg gevoerd hebben, en waartuit blijkt zoude, dat men aan die kapten wapenen had willen afleveren.

Het dagblad van Bologna berigt, dat de pausselijke troepen, uit kavallerie, infanterie en artillerie bestaande, den 2den dezer deze stad hebben bezet. De oostenrijksche generaal *Brabowski* was dezelve met zijnen staf te gemaet geraden.

Het dagblad van Venetien deelt een particuliere berigt uit Alexandrië van den 27sten october mede, inhoudende, dat alle hoop op eene minnelijke schikking met de Potten verloren schijn, daar de voorstellen door *Mohemet Ali* gedaan tot nu toe waren onbeantwoord gebleven. Waarschijnlijk dijn ten gevolge, wat men begannen vier geheel nieuwe linieschepen, aan te bouwen, en was ook eene nieuwe ligting van 40 duizend man bevolen. De landbouw en handel bevonden zich in eenen droevigen toestand, de laatste des te meer, wij bij decreet van den onderkoning, de omloop der Turksche munten was verboden.

ENGELAND

Donnerdag, den 17den November.

De baron *Miyentoff*, een Russisch officier van rang, is met depercher veef Rijnse Elzen, uit St. Petersburg alhier aangekomen.

Uit onze bladen blijkt, dat het in Duins liggende smaldeel nog meer versterkt wordt. Den 15 waren uit Portsmouth derwaarts gezeld de linieschepen *Ravena* en *Spartiate*, van 28 en 26 stukken. Het linieschip *Malabar*, van 74 stukken, en verscheidene kleinere vaartuigen waren insgelijke daarheen bestemd. Ook werden van de verschillende kantons vrijwillige matrozen derwaarts gevoerd. Volgen berigt uit Duin, van den 15, had men verwacht, dat de nog daar liggende schepen der vereenigde smaldeelen dien dag op een kruistocht uitgezakt zouden zijn; deselve waren door het slechte weder aan wal gehouden, doch welken toestand, door de gunstigen wind versloft te vertrekken, met uitzondering van het Fransche linieschip *la Suffren*, hetwelk, als te diep gaande, te Duins kon achterblijven. De Fransche vlootvoegd had daarom zijne vlag aan boord van het fregat *la Sirene*, van 60 stukken, geheschen.

Verscheidene onzer bladen toonen zich zeer mistoegt over het behouden en opkruisen van Hollandsche visschersvaartuigen, en schrijven zulke toe aan eene verkeerde uitlegging der door de regering gegevene bevelen. Men weet, dat reeds verscheidene in Engeland aangehouden Hollandsehe visschers toegelaten en teruggekeerd zijn.

Onze bladen treden bij voortdoring in velerlei beschouwingen over de Nederlandsche zaak. De Torie dagbladen verdedigen met kracht en wel sprekenheid de belangen van Oud-Nederland, tegen de dwangmaatregelen tegen dat, door zijne houding en herinneringen, gewigtig land, en als de eenige schending der goede trouw en gezonde minachting, door de vereeniging met Frankrijk voorkomen als leidend tot onze eigene schade en zien de kracht-dadige tegenkanting der drie Noordsche mogendheden, tegen de dwangmaatregelen in het verschiet.

De gematigde ministèrielen, waarvan de *Courrier* de tolk is, verdedigen de dwangmaatregelen op grond van derzelve zoogenaamde noodzakelijkheid.

LETTERKUNDIGE BERIGT.

NAPOLEON en LAURA, of het schone meisje van Orgon, benevens een bloemkranje uit waarheid en dichtung geschakeerd. Uit het Hoogduitsch. Te Amsterdam bij JOH. GUIKENS. 1832. Prijs f. 2.90.

Behalve de geheimzinnigheid, die als een onmisbaar versierde van Romans en Verhalen is geworden, levert de handelaar, die hij aankondigen, nog de bijzonderheid op, dat reeds zijn titel slaakt over een zeer gering gedeelte met de ware inhoud overeenstemt. Om den lezer niet door het eenzijdig doch te menigvuldig gebruikt opschrift, van *verhalen, anekdotes, verhalen* of dergelijke, af te schrikken, heeft het den vertaler goedgedacht, om het geheele boekdeel, na eene der geschiedenissen waarin voorkomende, te noemen; en waarschijnlijk, ofschoon dit slechts eene gissing van onze zijde is, heeft voorts de uitgever zijne keuze gevestigd, op dat verhaal, hetwelk, hooger het minst belangrijk, door den meest aantrekkelenden titel, een aantal zijner landgenooten tot nieuwsgierigheid zoude uitlokken. Indien deze onze gissing gegrond is, dan meenen te wenschen wij, ofschoon overigens hem een gunstig oordeel toekennende, dat de uitgever zich zal bedrogen hebben. Om uitstekende mannen, wier lezen en daden, als 't ware uitsluitend tot het rijk der geschiedenis behoort, als handelende personen in een verdicht verhaal te doen optreden, moet de pen

met eene meesterlijke hand, zooals die van eenen *Walter Scott* of van eenen niet minder vereerden landgenoot *Leopold*, gevoerd worden. Nagenoeg ondragelijk is het, indien de keuze van het onderwerp en de wijze, waaraan hetzelfde beschreven wordt, zich niet verre boven den gewonen inhoud van eenen roman verheffen. Deze eenvoudige aanmerking hebben wij zoo menigvuldig, zelfs uit den mond van ongevoelende lezers gehoord, dat het naar onze inzien, slechts eene zeer magere aanbeveling is, wanneer men tot nog toe onbekend, althans ongenoemd, schrijver zijne lettervruchten, onder zoodanigen veelbelovenden, maar ook moeilijkt te beantwoorden, titel in het licht zendt. Daar dit echter hoogstens eene mislukte speculatie ten gevolge kan hebben, en wij ons meer bepaald geroepen achten, om van den inhoud eenig verslag te geven, deelen wij voorts onzen lezers mede, dat hun in dezen bundel een viertal verhalen, van Duitschen bodem oponten. Nederlandschen grond overgeplant, worden aangeboden, dat er onder deze twee zijn: *het Pharoospel* van *Georg De Ring*, en *het gevaal van pligt*, van *verhaal uit het dagelijksch leven*, die wij met meer bijzonder genegen hebben doorloopen. Hoewel de ontvanger van het eerste dat wat afwijkingen inhield voorkomt, daryn wij het echter als eene goede schieding der afwijkingen gevolgen van het spel, tot eenen hartstogt geworden, aanprezen. De vertaling, ofschoon hier en daar haren dulcischen oorsprong vertoondende, is over 't algemeen gunstig uitgevallen.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, 20 November 1832.

NEDERLANDSE, Vervelike schuld, 2 1/2 pCt.	39	39 1/2	39 1/2
Uitgestelde schuld.			
Kassabiljetten.	1 1/2	1 1/2	1 1/2
Amortisatie Syndicaat, 4 1/2 pCt.	65 1/2	65 1/2	65 1/2
Idem, idem, 5 pCt.	52 1/2	52 1/2	52 1/2
Grondrenten 1833, 5 pCt.	88	88 1/2	88 1/2
Vrijw. gell. 1831, 5 pCt.	94 1/2	94 1/2	94 1/2
Nieuwe idem. 1832, 5 pCt.	74 1/2	74 1/2	74 1/2
Schatbiljetten, 6 pCt.	99	99 1/2	99 1/2
Handel-Maatschappij, 4 1/2 pCt.			
FRANKRIJK, insch. op 't Groothoek 3 pCt.	68 1/2	67 1/2	67 1/2
RUSLAND, Bij <i>Hopa de Comp.</i> , 5 pCt.	91 1/2	92 1/2	92 1/2
Bij dezelfde 1833, 5 pCt.	92 1/2	93 1/2	93 1/2
SPANJE, Certific. Amst., 5 pCt.	48	48 1/2	48 1/2
Idem, 5 pCt.	29	29 1/2	29 1/2
Uitgestelde schuld.	7 1/2	7 1/2	7 1/2

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te Breda, zal op last der Commissie van Administratie derzelve Beleg-Bank, op Woensdag den 12den December aanstaande, aanvangende des morgens tien ure en en des namiddags tot twee uren, aan het Lokaal der Bank, in het openbaar doen Verkoopen:

De *V. E. R. S. T. A. N. E. P. A. N. D. E. N.* van de maanden *April, Augustus en September 1831*. Zullende de Goederen daags te tekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de verkoopbaar vertallen Panden kunnen lossen of daarvan de lasten afkopen, voor of na den 12den December den 4den December te weten.

Breda den 21 November 1832.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hoper Toespraak.

Groote troep *KOORDANERS* en *PANTOMME-SPELERS*, onder Directie van *NIE MECZEK*.

(Tot opening van het Tooneel.)

Op Donderdag den 22sten November. Reken de int. 1. Ouder-scheidende *EXERCITIEN* met en zonder *HALAN-CEERS TUK*. 2. Buitengewone *EXERCITIEN* door den Heer *Niemcezek*, Directeur. 3. *DANS OP DRIE KOORDEN DOOR 3 SPANJOEN*, zijnde den Heer *Niemcezek*, *Deburau*, en Meisjevrouw *Deburau*. Deze Re-presentatijs eindigen met de *IONNEN-RIDDER* of *DE DOOD VAN VENISE*. Nieuwe Topver-Pantomime, in 2 Afdeelingen, met nieuwe Decoratiën, Costumes en Bengaals vuur.

Aanvang ten 8 ure precies.

1ste Rang 99 Cents, 2de Rang 70 Cents, 3de Rang 40 Cents.

De Plaatzen kunnen op den Speeldag beproeven worden van morgens 10 tot 4 uren, mits betalende 10 Cents Extra voor iedere plaats.

Heeren Militairen, mits in uniform, betalen half geld.

Bij *A. KLOOTS* te 's Gravenhage en bij *BRÖESE* en *COMP.* te Breda, zijn nog Exemplaren te bekomen van:

I. *H. OIJER*, Stelsel der *GOORLOGSVUURPIJL* naar *CONGRÈVE*, *Menzel* en anderen, voorzien van een Aanhangel over het *PERKINSCHES STOOM-GE-SCHUT*. Met platen en Tabellen: Het hoogste-sche ongewerkt, uitgebeeld en met aantekeningen verrijkt, door *J. G. W. MEKERS*. Prijs f. 3.25.

II. *M. MERKES*, Memorien over twee ontwerpen, den Vestingbouw betreffende, met 4 uitslaande platen. Prijs f. 2.50.

Te Breda, bij *BRÖESE* en *COMP.*, Boekdrukkers en Boekverkoopers.